

УСТРЕМЪ

Органъ на Съюза на Македонските Млад. Културно-Просветни Организации въ България

Урежда РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТ

редакция и Администрация ул. Ломска 2.

Телефонъ № 197, подцентрала Халитъ

Годишенъ абонаментъ въ прѣдплата: за България 60 лв. За чужбина 80 лева.

Връстъ 2 месеца.

1924

Тя дойде — новата година —, за да замѣти миналата прѣди нея и да се прочети като нея съ своята дни, които носят една неизвѣстност.

Тая неизвѣстност стои надъ човѣчеството, надъ всѣки народъ, надъ всѣко отдельно сѫществуване и тѣ се взиратъ въ бѫщащето и чакатъ...

Чакатъ една сѫдба, която сами си подготвятъ и творятъ. И всѣки споредъ усилия си и положенитѣ старания и жертви се надѣва.

Задъ нась — македонците — стоятъ вече петъ години на ново двойно робство съ своя гнѣтъ и кървави страдания.

И когато измина първата година отъ това робство, ние живѣхме съ почуата отъ голѣмото нещастие, което бѣше ни постигнало и което, несмущавано, потискаше цѣла Македония и всичко македонско.

Когато посрѣднахме втората и третата година, почуата бѣше отстѫпила вече място на една тѣрьда вѣра и нещастие, смутено въ свойте устои, почна да отстѫпва прѣдъ неудѣржимия напоръ на цѣла една страна, която почна отново борба за своето освобождение.

Така, денъ слѣдъ денъ, минаха още двѣ години, въ голѣма работа, въ скъпи жертви — и ние стигнахме новата 1924 год.

Неизвѣстността, която покрива нѣйните дни, не ни плаши. Нашата сѫдба е въ собственинити ни рѣчи и ние ще я сѫтворимъ достойна за усилията и мѣжките, които ѝ принасяме въ жертва. Ние знаемъ да чакаме и да бѫдемъ тѣрьди въ нашата надежда.

Народитѣ не умиратъ по повелята на земни сили. За тѣхъ 5 и 10 години прѣѣдани въ властьта на сатрапи и палачи, сѫмогове прѣкарани въ мѫжителенъ сънъ.

Дали 1924 год. носи свобода за наше отечество или и тя ще мине въ подготовката, ние не знаемъ. Но едно е сигурно: че всѣки новъ день е нова стѫпка напрѣдъ къмъ свободата.

Нашитѣ благопожелания, прѣди всичко, сѫ за нашия народъ отвѣдъ Рила: да запази непокътнати и свѣжи свойте борчески сили, традицията на нашето велико минало и бодрия, несломимъ духъ, който му завѣщаха неговите свѣти синове, погинали за свободата му.

На народнитѣ борци, поели величественъ путь на безсмѣртието пожелаваме: да не отпадатъ силитѣ имъ и тѣхната мѣжка дѣсница. Дѣлото, което творятъ е дѣло на правдата и истината. И то ще тѣрьстува единъ денъ, за да ги обезсмѣти. Ние слѣдимъ тѣхната стѫпка, вѣничали сме ги въ душите си и имъ прашаме тамъ — срѣдъ родните балкани, тѣхните орлови гнѣзи, непохитени отъ враги кракъ —, нашето младежко: „Бѫдете бодри, народни герои!“

На разпилянитѣ изъ чужди страни македонци напомняме тѣхния синовенъ дѣлъ: бѣдните да не униватъ и да вѣрватъ, че скоро ще удари часа на тѣхното емигрантско тѣло; богатите да помислятъ за бурята,

която бушува въ родната страна и отпраща бѣжанци срѣдъ зими...

А на младите наши другари — македонци, организирани и не, напомняме: да създаватъ отъ себе си характери и желѣзни воли — чѣрѣзъ дисциплина, възпитание и самообразование, да възлюбятъ нацъ всичко народното дѣло и да му отдаватъ своята младост; днесъ, въ вѣка на меркантилнѣтѣ сѫмѣти и затъпителниятѣ крѣсъ на чудовищна егоизъмъ на изгубената личностъ — да служишъ на народъ си значи да познаешъ себе си и да намѣришъ своя путь.

На всички пожелаваме честита и ревултатна нова година!

„Устремъ“

Новата година.

По бурни години отъ послѣдните петъ, които се тѣрьулнаха въ лоното на забвението, не е прѣживѣвало нашето измѣченое отечество; петъ нови години изтерзаното македонско население, поставено подъ бѣсния и нечуванъ режимъ на новите господари — събръ и гърци, не е посрѣщало сърадостъ; петъ години дѣцата въ Македония тѣгуватъ по хубавите новогодишни традиции, оставени отъ дѣди и прѣдѣди. Тѣ свири свойте ст҃ра съ тѣга по милитъ общии и всѣка нова година си прошепватъ: „дано тая година изгрѣе нашата зора.“ Улиците на макед. села и градове не гѣжатъ отъ дѣца, които чакатъ новата година съ радостъ; дѣцата на майката — родинъ сѫ разпрѣснати отъ вражеския бичъ. Въ училищата не се приказва какъ ще се посрѣща и отпразнува новата година. На тѣхъ висятъ тѣжки катинари — тѣ сѫ затворени. Въ черквите не се вѣзнатъ молитви на роденъ езикъ. И тамъ похитителите на земята ни, сѫ сложили своята нечиста рѣка! Съ една дума, въ Македония нѣма „честита нова година“! Какъ ще се посрѣшне новата 1924 и какво ще си похјла Македония за прѣзъ тая година? Ние знаемъ, знаемъ това което знаемъ и нашитѣ потисници. Майките на останалите въ Македония дѣца ще щепнатъ на ухото на свойте рожби: „Честита, Господъ да ни ги донеситъ брѣката.“ Прогоненитѣ дѣца — синове на Македония — принудени да хванатъ балкана, въ сънѣжните планински усой при буйни огньове, ще дочакатъ послѣдния часъ на старата 1923 и ще си пожелаятъ: „тая ще е послѣдната година на робство.“

Какъ ще я посрѣшнемъ ние, прогоненитѣ дѣца тукъ, въ братска България? Ние, организирани съзнателни синове на поробената ни татковина, когато изпращаме старата 1923 година, въ която се роди нашата мощенъ младежки съюзъ ще трѣбва да направимъ прѣгледъ на редоветъ си, да стигнемъ здраво нашитѣ говори и при първия часъ на новата да си дадемъ дума, че въ нашата дѣйностъ прѣзъ тая година, ще сторимъ всичко да подпомогнемъ съ нашитѣ усилия усилията на цѣлото поробено население, за да празнуваме 1925 год. по родните ни огнища.

Честита новата 1924!

Д. Томалевски.

Всѣка сила е направена отъ търпѣние и врѣме.

Балзакъ.

Галерия на безсмѣртните.

Гоце Дѣлчевъ.

(Гоце (Георги) Николовъ Дѣлчевъ е роденъ въ гр. Кукушъ (Източна Македония), прѣзъ 1872 година, 23 януари. Въ зимното утро, когато бай Никола Дѣлчевъ е отивалъ съ гордо вирната глава и съ особно юнашки завити мустаци къмъ своята кючукъ-макленска крѣпост, сигурно е гадалъ хиди работи за бѫдещето на явилата се подиръ дѣлъ щерки и върха мѣжка роза. Но прѣзъ умътъ на застасливи баща едвали е минувала нѣкаква мисъль, че слѣдъ години, старецъ вече, той ще се исправи прѣдъ кукушкия каймакамъ и ще слуша: „Твоя синъ е най-глѣмъ врагъ на царината; твоя синъ е главатарь на всички комити; или ще ми го дадешъ на ржка, или ще изгинешъ въ затворъ.“ И стрина Султана, обиколена отъ бѣбриви варшанки, дослушвайки благопожеланията имъ да види синови въ широката си кѫща, надали е разказала лоши синови за безкрайстън гробъ, каквито подиръ врѣме поръчваше да разкажатъ на възрастния синъ, Богъ знай дѣ залутанъ.

Гоцевото дѣтство минува, разбира се, безъ тѣлѣдъ сложни греки за възпитание и пр. нови работи у нась. Той расте подъ своеобразната строгостъ на баща си и подъ прѣкалената благость на майка си — расте при домашни обстоятелства, които въ нашата животъ, заедно съ плината улица и съ глагавото училище, могатъ само да похабятъ едно дѣло. Но Богъ не остава избраницъ си на произволъ въ кривините на сѣтъ, той самъ ги рѣководи. — „Строгия“ бай Никола, който иска съ едно негово покашляне отъ улицата „цѣлата кѫща на бѫде на кракъ“, не направя отъ малки Гоце нѣкътъ трѣпърко. Еднѣкътъ разсырденъ домакинъ по-дига рѣка върху кой знае въ какво провинилата се домакинъ; петъ годинния синъ, обикновено доста кротъкъ, се хвърля между скараните родители съ молнии въ очите и заставя баща си да прѣхлапе устни. — Мекосърдечната стрина Султана, която припада отъ всѣко малко неизположение на жадената роза, която се мѣжи да удовлетворява и най-фантастичните дощѣвки на своя „царь надъ царетъ“, не направя отъ него единъ разглезенъ прокопсанникъ. Еднѣкътъ тя праща Гоце да изкара по махалата на паща една болна овца, която бай Никола, между другото и скотовъдецъ, билъ докаралъ отъ стадото у дома си, за да бѫде по-добре наглеждана. „Царятъ надъ царетъ“ вѣзѣда болното животъ и тѣкъмо по царски, придруженъ отъ цѣла свита босоноги сополованци, тръгва да обикаля града. Най-послѣ „кона“, влаженъ отъ единъ, тласканъ отъ втори, пада и умира. Виновника прѣтърпява едно ужасно наказание: ако не е била отчаяната майчина защита, той едва ли не щѣлъ да бѫде обѣсънъ съ главата надолъ. Но седемъ години Гоце, обикновено дотолкова самолюбивъ, що плаче дори отъ единъ кръвъ погледъ, съзнала вината си — не охва даже.

Все таки, ако единъ баща и една майка не прѣмѣни да даватъ въ наследството на своятъ чеда по нѣкаква частъ отъ онай, което се нарича добъръ или лошъ капитълъ на душата, Гоце дѣлъки на родителите си не малко нѣщо. — Никола Дѣлчевъ е познатъ въ кукушко съ тѣрьди юнашки наклоности; и днесъ, на стари години, той се носи като истински „бабай адамъ“. Неговия поло-винъ-аршиновъ поискува на феса е пословицъ

¹ „Вароша — кукушка махла, въ която е Дѣлчевата кѫща.

² Сърдъцатъ човѣкъ.

УСТРЕМЪ

въ склонността; неговият нашарени съ гайтани пурти съ приказка на всички; неговото ходене съ широкото размазано ръж и сега не дава миръ на градски конешки свѣтъ. По една или друга причина, юначеството на бащата се исчевра само съ юнашката външност и съ юнашка дума. Но синът бѣше взелъ неговия духъ безъ декламацията и въ дѣянствието се въреща отъ малъченът бойни полета, ту съ пробита глава, ту съ навѣхнати ръжи, адвадесет и петъ годишенъ той стана герой на общепародна легенда. — Султана Дѣлчева е позната като жена съ добро и „милозиво“ сърдце. За укоръ на своя търѣдъ спичка къщовникъ, тъ се ползва съ особна популярност между кукушкинът бъди. И синът бѣше взелъ отъ нея чувството на едно възвишено съчувство къмъ всички страждащи. Въ дѣянствието Гоце обличаше съ велиденския си „либадене“¹ разни циганчета, а подиръ, тридесет и годишенъ, той сложи глава за благото на два милиона души.

Ако срѣдата, отъ която човѣкъ добива най-ранна прѣдстава за широкия бояни свѣтъ, — ако тая срѣда непрѣменно търси свои блѣзи върху душевния нашъ образъ, Гоце може би дължи нещо и на родния си градъ — Кукутъ, въ противоположностъ на повечето македонски градове, може да се нарече чисто български; при неговият дѣвъхиади български къщи, едва има и стотина турски. Българите съ търѣдъ благосъстоятелни, и турциятъ, въ мозинството си бѣди, поминуватъ съ работа край тѣхъ. Така що Гоце нѣмаше, като дѣте, непосредствени впечатления отъ настъпването на владѣтелското племе. Той бѣше чувалъ само изобщо за турските неправди, колкото да знае, че на свѣта има силни и слаби, че силните господарятъ надъ слабите и че, слѣдователно, ще бѫдешъ добръ, ако се усмиши силенъ и поведешъ борба. Донѣдѣлъ затова, може би, Гоце нѣмаше посетът оная злоба къмъ турчина, която винаги характеризира македонския българинъ. Единът другари го бѣха упрѣдвали въ голема хуманностъ — и той бѣше отговорилъ: „Азъ не мразя османците като народъ; азъ воювамъ противъ османската тирания, като господарствена система.“ — Кукушани стоятъ между прѣврѣтъ отъ ония, които почнаха работа за откъврълание фанариотското иго, гнетуще нѣкога българина почи на турскиятъ яремъ. Тая работа продължава съ неимовѣрни патила до началото на осемдесетътъ години², когато кукушките българи, за да се избавятъ отъ гръцки козни, намѣриха покровителство на френския консул, като приеха унитата. Католицикътъ мисионери, които по-рано³ бѣше вече излязли отъ кукушани, тоя пътъ насочиха старанията си да приспѣватъ националното чувство на разказаниетъ чеда, защото само тъй оставаше нѣкаква надежда, че ще бѫде упазено кукушкото стадо подъ сѣньката на папския прѣстолъ. Въпрѣки това, обаче, подиръ десетина години, безъ голѣма врѣза, кукушани поблагодариха „за всичко“ и се повѣрнаха въ пра-

вославие⁴. Но приспивателнътъ мисионерски срѣдства все бѣха поддѣствували върху нервътъ на „стадото“, поне успокително. И Гоце, роденъ единъ-врѣменно съ приемането на унитата, не дължа съ дѣтински гърди въздухъ, нахеменъ отъ пламналъ национални страсти. А образа на „коварния“ грѣхъ той бѣше виждалъ само въ далеченъ изглѣдъ, отъ криванъ отъ побѣдѣлътъ бащинъ и майнинъ споменъ. Донѣдѣлъ затова, може би, Гоце никога не примишъ въ постъпките си она грубъ шовинизъмъ, който пократа и най-светлото дѣло. „Азъ разбирахъ свѣтъ, — говорѣше той, — единствено като поле за културно съхранение на народъ!“

Гоце, между другарите си въ кукушкото училище, по-напрѣдъ въ училищното и послѣ въ екзархийското, се отличава съ ранни умствени способности и съ трогателно наиншъ времекъ къмъ висока добродѣлъ. Характерътъ е съ него, тридесет и годишенъ, слѣдната история: класътъ заговаря нѣщо противъ учителя, но единъ ученикъ разкрива работата. Гоце рѣшава по-хардо да отиде „на бѣсъло“, нежели да остави живъ предателя⁵ — и забива малката си камичка въ гърба му. Халостника не отива „на бѣсъло“, но баща му се вижда принуденъ да лѣкува тежко раненъ „прѣдателя“ на свои разноски.

(Стъпка)

П. К. Яворовъ.

Срѣбска ли пѣсень?

Въ Бѣлградъ отъ 2 и поле години излиза монархически вѣстникъ на г. Суорина, *Ново време*, а отъ неотдавна — и едно седмично, по-недѣлнично, издание на този вѣстникъ, подъ заглавие *Старое време*, което дава въ приложението разни руски народни пѣсни.

Като двайсети номеръ на тия нотирани пѣсни е пѣсента „Пуши ме, майко ле мила“, наредена „срѣбска народна песен“ отъ „Охрид, Македония“.

Преди всичко трбова да се забѣльки, че текстъ на пѣсента на насърѣбътъ, което се дължи по всяка вѣроятностъ на това, че хората отъ редакцията на вѣстника не знаятъ добре самата пѣсъна и главно — нарѣбътъ, отъ което тя изхожда. Това едно отъ своя страна сочи на другъ единъ фактъ, който за насъ въ случаи е същественъ: че тия пѣсъна отъ Охридъ е дадена на редактора на *Старое време* отъ нѣкакъ сърбънъ, че тя не е написана на самото място отъ човѣкъ на редакцията и затова е дадена въ посаканетъ видъ (където се отнася до текста) и като *срѣбска пѣсъна* отъ Македония.

Разбира се, за единъ сърбънъ, отъ Бѣлградъ, особено, охридската пѣсъна не може да не бѫде срѣбска. Не само охридската: всѣка по-хубава народна пѣсъна, на била тя отъ Украина напримѣръ, за него ще бѫде срѣбска, защото споредъ дълбокото убѣждение на всички сърби — на интелигент-

¹) Само 40—50 бъди фамилии останаха въ училищта за материалната поддръжка, които имъ се дава.

²) Особенъ видъ горна дрешка.

³) 1872—73. ⁴) 1838—59.

да побѣди свещенната кауза на тѣхната татковина. Нѣсъквано за цѣлната свѣтъ, македонеца, отъ всички краища свѣтъ, подъ портата за своята родина. Отъ Америка кабекграимъ разглъдяся на свѣтата горѣщи позиви къмъ правда и съвѣтъ, отправяни отъ нашите сътъечтвеници — тамъ — къмъ свѣтъ, къмъ съдии. Отъ България, наши баци и братя изпращаха меморандуми слѣдъ меморандуми до всички фактори и видни общественици въ Европа, въ които искаха, слѣдъ основно прочутина на македонския вѣрокъдъсъ, да му се даде правилно и справедливо разрѣшение...

Но и този пътъ непрѣдата, олицетворявана отъ кървави свѣтлови сѫдии, може да сѣдне на зелената маса въ блѣстящътъ или на Версайъ, Нойъ, Сенъ-Жерменъ и Трианонъ и за послѣдентъ пътъ, ние видѣхме измамени надеждите си въ великиятъ принципи, които се съдържаха въ 14-тиятъ Йулайонови точки.

Ударътъ бѣше силенъ, но той не замая борческия духъ на македонеца. Първи нашиятъ окованіи братя издигнаха гласъ на протестъ. Издигнаха го по единъ винущителенъ начинъ, като хвѣрлиха свѣтъто прѣзървие на новитъти и заливиха на свѣтъ, че за тѣхъ не съществува робство и че тѣ бѫдатъ господари на своята сѫдба, като избиратъ между свободата и смъртъта. Тоя мощната гласъ днесъ отеква въ съвѣтъта на всички европейски общности...

Винаги трбова да се свързва революционата борба въ Македония, съ най-малката проправа на македонски духъ. Защото тя (революционната борба) е, която дава условие за общата борба въ името на Македония.

Днесъ, когато, както е отбѣлѣзала единъ нашъ другаръ въ реферата си за П. К. Яворовъ, „тъ по-растна могъща като дѣлъ и осъни съ сѣнката на националния кипъръ на черното тѣло на бѣлжанеца. Мнозина бѣха ония, отъ по-възрастните македонски дѣятели, които се поддадоха на отказането и покриха съ възгоръ борчески души. Обратно бѣше дѣянието на страданието върху младите възраставащи общественици, въ които живѣтъ създаваше проприетътъ максимумъ отъ морална и физическа енергия; тѣ не можаха да прѣполнятъ глава прѣдъ неществото и нито за моментъ не допуснаха въ душите си съмнението, че нѣкой, нѣкога, би могълъ

нитѣ, за съжаление, още по-вече — нѣма хубъво нѣщо въ свѣта, което да не е сърбско или народно — да не е въ врѣзки съ срѣбъска духъ.

Затова никакъ нѣмаше да се очудимъ, ако бѣхме видѣли чисто българска народна пѣсънъ, ако се нарече срѣбъска въ нѣкое сърбско издаване. То не се субсидира, до колкото ни е известно, отъ сърбите. Чудно е тогава, защо редакцията на толъкъ вѣстникъ така нехайно се е отнесла къмъ тази на гледъ дребна, но въ сѫщностъ твърдѣ важдана работа.

Охридъ и околността му винаги сѫ билъ и сега сѫ чисто български край, това сѫ винаги сѫ охридъ. Малко отъ текста на самата пѣсънъ, за която става дума. Какви срѣбъски народни пѣсни може да има охридско и изобщо въ този кѫтъ на Македония, когато е известно, че преди Балканската война (значи по оново време, преди 1912 г.) на Македония може да се спори, дали е съ български или срѣбъско наслѣдие срѣбъската просветна пропаганда, съ цѣкътъ въ Битоля за цѣлата областъ (включително и охридско), трбъваща да пренесе центъра на дѣяността си другадѣ, поради липса на ученици, а това значи — поради липса на събръ?

Този фактъ, и още много други отъ тия рода, не могатъ да не се знавятъ отъ единъ редакторъ на политически вѣстникъ, особено отъ редакторъ на споменатия руски вѣстникъ, които ратува за славянско разбѣрлатство и сътрудничество. Ето защо, когато виждаме, че въ едно музикално приложение на вѣстника *Старое време* охридската пѣсънъ се нарече *срѣбъска*, и не изпитваме чувство на огорчение най-малко, задѣлътъ просвѣтениетъ представители на чистъ руски народъ, предтенции да даватъ тонъ на междуславянскиятъ отношения, прѣнѣрѣватъ истинските факти и вѣдомо да разсѣйватъ заблудите, наслагватъ още повече мыгла съ своето лекомисие върху вѣпроси, тѣй болни, какъто е Македония. Не е Бѣлградъ, който да не знае, какво става въ Македония днесъ: въ столицата на Сърбия и до ушите на дѣцата сигурно сѫ достигнали вече пѣшканиета и плаюването въ Македонската майка, на тази майка, за която въ споменатата „срѣбъска“ пѣсънъ отъ охридско, — задѣлътъ сѫ погубили сина и който не искаше да се признае за събрънъ и задѣлъ дѣцето и не може да се покаже на улицата отъ срѣбъски пандури. Цѣлъ свѣтъ разбра, колко чужди сѫ срѣбъгъ въ Македония, а редакцията на *Старое време* само е спала и нищо не е разбрала, за да не допуснемъ нѣщо по-лошо. Ако тя се е бояла да не си навлече неприязнътъ на срѣбъските власти и да не си попрѣчи на чисто руската си работа въ Бѣлградъ, нищо нѣмаше да ги струва да не бѫде назначила тая пѣсънъ срѣбъска, а да я наричаше само македонска.

Ако ли пъкъ почитаемътъ редакторъ на вѣстника искатъ да направятъ мили очи и да угодятъ на събрътъ, поне хичъ да не бѣха споменавали думата Македония, както правятъ повечето срѣбъски вѣстници.

Чаудо ученническо, а послѣ младежко, македонско дружество „Братя Миладинови.“

Софийскиятъ и Варненското дружество сѫ двета основни стълба на македонското младежко движение.

Пътъ, по който мина македонския младежки съюзъ е твърдъкъ къмъ. По инициатива на сѫществуващи младежки говори, миналата година се постави началото на македонското младежко движение.

Мотива, който ржководѣше създателътъ на македонския младежки съюзъ е първия девизъ и първата цѣлъ на македонското младежко сѫдружение. Той се формулира въ желѣзното единство и пълното сѫдѣлване върху македонската младеж.

Втората задача на македонския младежки съюзъ е духовното, морално и физическо възпитание на младите македонци.

Тези дѣвъдъ задачи могатъ да се квалифициратъ като вътрешно-организационни.

Но това, което осмислюва сѫществуването на македонския младежки съюзъ и изобщо на македонските младежки организации, това което дава историческо място на македонското младежко движение, ние виждаме да се съдѣржка въ третата задача, легната на установите на всички младежки говори. Тя се изразява въ старанието: да се скажатъ въ крѣхките души на младите македонци, като въ съкровищницата, всички научни, културни и исторически ценности на македонския народъ и на македонската земя.

Тия три задачи можаха да бѫдатъ едно свѣтло знаме, подъ което бѫрже се наредиха хиляди младежи, отъ провинциалните градове на България, кѫдѣто сѫдбата бѣ захвѣтила емигрантски колонии, започнаха да се получаватъ вѣсти за създаването на младежки организации. Тия по-пѣдигрѣнътъ въ скоро време надминаха цифрата на дѣвъдъ десетти.

На 24 май миналата година въ градъ Варна се постави основата на македонското младежко движение. Успоредно съ Варненския съюзъ, въ Пловдивъ бѣ създаденъ другъ такътъ, който носяше въ своя уставъ сѫщите повеления за застѣнъ на младежа македонецъ, но върху който гѣжеше сънката на една политическа организация, участвующа като равноправенъ членъ въ това кооперативно дѣло.

Първото повѣление, което двета конгреса да-

МАКЕДОНСКОТО МЛАДЕЖКО ДВИЖЕНИЕ.
(РАЗВИТИЕ, РАЗМЪРИ, ЗАДАЧИ И ЗНАЧЕНИЕ).

Рефератъ, четенъ предъ членовете на Соф. Македонски Мл. Словоръ.

Всрѣдъ македонската емиграция въ Бѣлградъ се издигна до степенъ на факторъ, едно новъ стълъбъ на борбата за свободата, за македонския Младежко Съюзъ.

Неговите задачи сѫ опрѣдѣлени отъ тия, които въ своето родолюбие, дѣлъка време и сили, за да го сѫздадатъ.

Неговото значение, което днесъ отъ никого не се отрича, че ще бѫде предметъ на борбата историческа прѣцѣнка.

За всички македонеца — младежъ е дѣлъгъ да стane агитаторъ и пропагандаторъ на идеята за сѫдружаването на неговите млади сътъечтвеници.

За да може той да изпълни по-успѣшно своята задача, необходимо е да се направи исторически прѣгледъ на македонския младежко движение името на македонския моментъ.

Тези два въпроса сѫ прѣдметъ на нашата рефератъ.

Но, за да се третира въпроса за задачите и значението на македонското младежко движение, необходимо е да се направи исторически прѣгледъ на македонския моментъ.

Прининитѣ, които възбудиха създаването на Македонски младежки съюзъ, иматъ своето начало въ нещастната сѫдба на нашата Родина.

Слѣдъ 1918 година, когато македонеца — емигрантъ наводни прѣдѣлътъ на царството, той бѣ изложенъ на черното тѣло на бѣлжанеца. Мнозина бѣха ония, отъ по-възрастните македонски дѣятели, които се поддадоха на отказането и покриха съ възгоръ борчески души. Обратно бѣше дѣянието на страданието върху младите възраставащи общественици, въ които живѣтъ създаваше проприетътъ максимумъ отъ морална и физическа енергия; тѣ не можаха да прѣполнятъ глава прѣдъ неществото и нито за моментъ не допуснаха въ душите си съмнението, че нѣкой, нѣкога, би могълъ

Въ такъв случай поне щѣхме да знаемъ, че въстникъ *"Ново Время"*, респективно *"Старое Время"*, органъ на срѣбъските шовинистически и империалистични интереси и че той е откупилъ свободата за излизане и печелене на пари съ цѣната на своята независима мисълъ.

Б. З.

Вѣсти изъ родния край.

Тъ носятъ само тероръ и унищожение. Една бѣсна власть се е наканила да унищожи всички български въ Македония.

Отъ Македония подъ гръцко иго пристигатъ постоянно бѣжанци. Комисията по "доброволното" изселване изглежда, че е на място то си — такъв каквато я желаше "великия" Елефтеросъ Венизелосъ.

Отсамъ Вардар, въ Шипско, продължаватъ убийствата на будни българи — вършени открыто отъ официалната срѣбъска власть.

Бѣжанци донасятъ слѣдното за положението въ:

Шипско. Дѣржавната разбойнишка банда на нѣкои си Дане и Алекса е извѣшила слѣднитъ убийства прѣзъ последното време:

На 19 августъ т. г. сѫ били убити отъ с. Судякъ — Андрея Тодевъ на 25 г. и Владе Чавковъ на 35 г. На 7 септември т. г. убити — отъ с. Варсаково — Пане Митевъ на 28 г. и братъ му Тоде Митевъ на 25 г. На 14 октомври т. г. убити — отъ с. Мечкуеви — Гьошо Кърчевъ на 35 г. На 20 августъ т. г. убити — отъ с. Долно-Гигянци — Сане Арсовъ на 34 г. Отъ с. Барбарево убити Наумче на 53 г.

Бити и на смрътно легло отъ нанесения имъ побой сѫ били:

Отъ с. Стануловци — Диме, Ване Лазаровъ, Доне Лисицата и др.

Отъ с. Горно-Трояци — Васа Трайчева (стѣгната съ мокри вѣжета), Станка и Сава Трайчеви (снахи на първата), Юрданъ Трайчевъ, Перса Миланова, Милан Коцевъ (бѣсънъ въ неговата пѣтвна съ главата надолу), Заринъ Ивановъ и др.

Отъ с. Долно-Трояци — Наста Христова (сега въ затвора на смрътно легло, осуждена на 3 години), нейния синъ Петъръ (слагани сѫ му били клечки подъ нокти),

доха на водачитъ на двета съюза бѣше да се осъществи обединението на македонската младежъ. Върху тая грижа неуморно се работи, до като най-постъпъ създадоха условия за исканото обединение.

На 10 августъ тази година въ София се подписа единъ протоколъ, който има историческо значение. Това е обединителниятъ протоколъ, приподписанъ отъ ржковиднитъ лица на двета младежки съюза, който подчертва единството на македонската младежъ, като бѣ прѣмахната всѣкаква политическа съйнина, чрѣзъ изключването на "студентската македонска група".

Отъ тази дата формално не съществува първата задача лежала въ уставите на всички македонски младежки културно-просвѣтни организации. Така е само за формалното значение на думата обединение, защото необходимо е да се постави въпросъ дали македонските младежки организации сѫ сплотили подъ свойтъ знамена всички младежи — емигранти.

На този въпросъ може да се отговори смѣло съ отрицание.

Тогава за македонските младежки организации съществува една близка цѣль: да вредятъ подъ свойтъ знамена всички младежи — македонци.

Втората задача по своята сѫщност е и е била задача на всички културни сдружения: да се опази и култивира тѣлото, духа и морала на членовете на културно-просвѣтната организация. Къмъ реализиране на тази задача сѫ пристъпили почти всички македонски младежки говори. За днес може да се каже, че резултатъ, макар и не блѣстящи, сѫ постигнати. Всѣко сдружение, членъ на македонски младежки съюзъ, е организирало своя хорова група; нѣкои отъ тѣхъ иматъ вече и театрални групи. Сега се поставя началото на спортнитъ отѣли по-голѣмъ младежки говори. Всичката тази дѣятелностъ далечъ не е още задоволителна. Въ това направление македонските младежки организации ще работятъ за да създадатъ въ себе си онази качествата, която ще ги поставятъ въ първите места въ кръга на младежките културно-просвѣтни организации.

Македонскиятъ характеръ на младежките организации е подчертанъ въ третата задача, която македонски младежки съюзъ има въ своята програма. За нея задача до сега е създадено тѣрѣдъ малко.

Мане Костадиновъ (въ затвора сега, осъденъ на 3 години).

Отъ с. Кукуово — Санде...

Отъ с. Гайранци — Станоя Чакжровъ (въ затвора, осъденъ на 10 г.), Ване Христовъ (сѫщо, осъденъ на 10 г.), Дана Гушльовъ (сѫщо, осъденъ на 7 г.), Йорде Гажовъ (сѫщо, осъденъ на 10 г.) и др.

На 20 ноември т. г. двама разбойници отъ сѫщата банда, прѣоблечени въ стражарски дрехи, нападнали кѫщата на Коле Данаиловъ отъ с. Горно-Трояци, задигнали стопанина и го застрѣляли, за дѣто неговия братъ бѣль въ Бѣръловата чета.

Въ всички села е имало грабежи и вандалски оргии въ пиянство и гуляя за смѣтка на селянитѣ.

Напослѣдъкъ въ чуждата преса се появи една декларация на В. М. Р. О., която, поради голѣмия интересъ, който прѣставлява за всѣки македонецъ, прѣдаваме изцѣло.

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Вѣтрѣшната Македонска Революционна Организация.

Отъ извѣстно време насамъ въ чуждестранния печатъ проникватъ невѣрни и тенденциозни съобщения относно политика и тактика на Вѣтрѣшната Македонска Революционна Организация. Всички тѣзи съвѣдѣния могатъ да внесатъ извѣстни заблуждѣния относно характера на македонското революционно освободително движение. Прѣдъ видъ на това Вѣтрѣшната Македонска Революционна Организация се вижда принудена да излѣзе съ настоящата декларация и да посочи истинския характеръ на това движение, както и да изясни нѣкои факти въ свързка съ неотдавнинчнитѣ събития въ Бѣлгариа.

Епичните борби, които Македонската Революционна Организация води отъ 30 години насамъ, безбройнитъ скъпъ жертвъ, които македонското население даде, било прѣзъ време на Илинденското възстаніе, било въ разни революционни акции, както и горичночнитъ борби, които то води прѣзъ това време противъ тиранската и абсолютичната турска власт и физическата, политическата, економическата и духовната гнетъ на държавните наслѣдници на тая власт, съ достатъчно извѣстни, за да има нужда да се спираме върху тѣхъ. Тукъ ще изтъкнемъ само какви цѣлѣ, които Вѣтрѣшната Македонска Революционна Организация прѣѣлѣда, какви елементи участвува въ нея, какъвъ е народностния и социаленъ тѣхенъ съставъ, каква е нейната политика и тактика; за да може просвѣтното общество да има ясна прѣдѣстъ за характера на македонското освободително движение.

Това би се обяснило лѣсно като се посочи голѣмия фактъ постигнатъ въ Русе на 2 ноември т. г. наричанъ единенъ македонски младежки културно-просвѣтенъ съюзъ.

Ние имаме вече първите признания, че ржковидните на младежкия съюзъ се замѣта съ една насточива енергия за реализирането на тази точка отъ своята програма.

Цѣли се създадаватъ на школа отъ млади македонци, които, като използватъ опредѣлениетъ дни за бесѣдида изнесатъ въ формата на реферати, въпросъти, които застъпватъ миналото на Македония въ всички тѣа културни и исторически проявии. Това не ще изпърва въпроса защото крайната цѣль на македонското младежки движение е да създаде въ областта на науката, изкуствата и журналистика пionери, които да разровятъ миналото на македонския народъ и отъ него да изковатъ факела, който ще ржковиди борцитъ за свободата на родината имъ.

Цѣлата вселена знае, че на Балканския полуостровъ съществува единъ малъкъ народъ, който лъвски се бори за свобода. Не е необикновено, когато много просвѣтени европейски запитватъ дали има историческо оправдание тази борба. Младежки културно-просвѣтенъ съюзъ, колкото и не скромно да се вижда това, съ задава тази завидна задача да създаде идеолозитъ на вѣковната борба за свободата на Македония. Той чрезъ словото, перото и науката на своите членове ще покаже на свѣта, че правото на съществуване на македонския народъ не се отличава нито въ йота отъ правото на французския народъ, прокламирано въ 1789 година отъ националното събрание въ Парижъ.

Новите тириани на Македония създадоха настроение въ Европа, съ което цѣлятъ да оправдатъ своите жестокости надъ невинното население съ това, че македонецъ има въ своята природа "нѣщо бунтарско", единъ елементъ, който винаги е билъ въ противовѣст на държавнитъ тежкнения на другите народи. Изяснена тѣхната мисълъ се свежда до твърдението: македонецъ не бѣ могълъ да се ползува отъ дадената му свобода.

За да има тѣхкестъ това твърдение, намиратъ безъвѣдни учени, които изжълватъ своите познания за да докажатъ, че робството на македонския народъ има своето научно обяснение.

Знае се, че древния философъ Аристотелъ,

Въ революционната организация участватъ всички слоеве на македонското население, безъ различие на народностъ, религия, полъ и политически убѣждѣния. Въ чети и въ легални конспиративни групи, които сѫ обвънли цѣла Македония, участватъ цѣлото население. Наредъ съ мѫжете важна конспиративна работа вършатъ и женитѣ, дѣвичи и дѣца и дѣвчета. Въ сѫщите тѣзи чети и легални конспиративни групи, наравно съ граѓаните, участватъ и селенитѣ, наравно съ българите, участватъ и турцитѣ, гъркоманитѣ, сърбоманитѣ и циганитѣ. На югъ наредъ съ хора съ конспиративни политически разбирали, въ редовѣтъ на революционната организация участватъ и хора съ демократически, радикални, социалистически и комунистически убѣждѣния.

Отъ казаното по-горѣ явствува, че В. М. Р. О. не е една шовинистическа организация; тя е една национална организация. Нейнитѣ членове не сѫ на дѣлъкни съ омраза противъ която и да е нация. Народътъ не сѫ нѣйни врагове. Тя води своята революционна борба само противъ потиснически правителства и нейнитѣ крѣпители.

Македонското население поддръжка революционната организация, защото тя е негова организация, защото тя си е поставила за цѣль освобождението и обединението на Македония въ нейнитѣ географически граници въ едно политическо цѣло, при които всички народности ще се ползватъ съ еднакви политически и граѓански права и ще се радватъ на едини и сжики духовни и културни свободи, а и защото въ своята дѣйностъ тя прѣѣлѣда и близки цѣли, които се изразяватъ въ защита на непосредствените економически, духовни и културни интереси на самото население.

Срѣщатъ се хора, които обвиняватъ македонската революционна организация, че тя била организирана извѣстни политически групировки, че тя била буржоазна организация. Нищо по погрѣшно отъ това. По своятъ стремежи, както и по своя социаленъ съставъ революционната организация има на роденъ характеръ. Македония е прѣдимно селска страна, кѫдѣто 90 на сто отъ населението се занемава съ земедѣлѣ и скотовъдство. Подавляющето большинство отъ членовете на революционната организация сѫ селски чифликари, т. е. безимотни и дребни собственици. Както тѣзи селяни, така и єсна нариѣтъ, работници и дѣбнитѣ търговци, които съставляватъ останалата част отъ нейнитѣ членове, не могатъ да бѫдатъ освѣтни носители на единъ народенъ демократиченъ идеалъ, макаръ и едриятъ собственици и по-крупни търговци да сѫ привързани къмъ организацията и да й помагатъ, защото и тѣ намиратъ въ нея закрила на своятъ за конни интереси.

Вѣтрѣшната Македонска Революционна Организация бѣше и е единствения прѣдставителъ на недоволенъ отъ сегашното политическо положение въ Македония, население. Кичещитъ се съ името "нелегални федералисти" лица не бѫха нищо друго, освѣтни изгонени и осъдени на смъртъ отъ революционната организация личности за тѣхните разбийнически и противонародни дѣла; тѣ бѫха подпомогнати морално и материално отъ правителството

при наличността на съществуващи въ врѣмето му робски институтъ е създадъ една теория за обяснение на рабството. Тя се резомира въ слѣдното: природата е създадъ цѣли народи и част отъ та-кива сѫ недостигъ на качествата за свободенъ животъ; тѣзи същества Аристотелъ оподобява на съвършенъ типъ животъ въ човѣшки образъ, но безъ интелектуални способности. Логичното заключение отъ това е, че първите трѣба да бѫдатъ пълно владѣни и подъ абсолютна власт на хората дарени съ интелектъ и способности.

Днесъ тази теория на Аристотелъ минава за една отъ най-слабите негови теории; защото тя е изкована отъ насилието му мъсъль да се обясни единъ сѫществуващъ фактъ.

Желанието на враговете на Македония да увѣрятъ свѣтъ въ липсата на държавно чувство у македонецъ се оборва отъ историята на македонския народъ. Достатъчно е да се спомене държавата мошъ на Филип II, която можа да скове въ мъгла империя даже и сътешевиците на Аристотелъ, за да бѫде опровергансъ това твърдение и за да се постави въпросъ: ако се държи на Аристотелевата теория за неравенството въ природните качества на единъ народъ, македонскиятъ народъ къмъ коя категория отъ дѣвѣтъ горѣпосочени принаследи? За ония които слѣдватъ ходътъ на македонските борби и които познаватъ историята на македонския народъ, отговора е само единъ: македонецъ, който притежава силно развито обществено чувство, може да бѫде достоенъ гражданинъ на свободната въ бѫдеще негова родина, а като такъвъ на друга страна той е стоялъ винаги въ редицата на първите граждани. За подкрепа на това твърдение могатъ да служатъ имената на мозозина мѫже заемащи видно място въ историята на балканските страни.

Съ навеждането на тия примѣри ние цѣлимъ да покажемъ само колко сѫ слаби позицитетъ на нашите врагове. И ако тирианската сѫществува, виновници между всички други сѫ и синовете на побъдена страна, които не сѫ направили още всичко потребно за нейното рухване.

Тука ние прѣѣстваме темата на нашия рефератъ върху значението на македонското младежко движение.

Слѣдъв.

Ст. Сребреновъ.

на Стамбийски, а днес същите лица продължават своята пръвдателска и шипинска работа подъ покровителството и съдействието на сърбската и гръцка власти.

Вътрешната Македонска Революционна Организация поискала цялата да се обозова от Македония една независима и свободна държава, която ще послужи като залог за балкански мир. Създаден във Македония във самостоятелна политическа единица ще престанат борбите и скърбите между балканските държави. Независима и свободна Македония ще способствува за побратимяването на балканските народи.

Вътрешната Македонска Революционна Организация високо завежда, че не се мисли въ общата политика на българското правителство. Слуховете, кито усръдно се разпространяват от някои противници на организацията, че тя упражнява влияние върху политиката на българското правителство съ неоснователи и лишени от всички добросъвестност. Ако революционната организация обяви безпощадна война на правителството на Стамбийски — не на добрият български земеделци, подманиени от безподобни декласирани авантюристи, като Стамбийски, Райко Даскалов и др., във Земеделческия народен съюз, и на лицата, стоящи на чело на този съюз и на бившото земеделско правителство въ България — причината бъде, че това правителство, за да закръпчи своето положение, в споразумение съ сърбското правителство, се бъеше нагърбило съ мизерната роля да унизики В. М. Р. О. Последната бъеше въ положението на законна отбрана. Наистина съ своята енергична и смела борба против правителството на Стамбийски, революционната организация морално допринесе за събарянето на този режим, обаче бързате да заявите, че фактически политическата промяна във България, която се извърши на 9 юни т. г. не е дълго на Макед. Революц. Организация, както погрешно се скважа от някои политически съди, особено въ чужбина. Революционната организация отхвърля въвъръщането подозрение във намисъл вътрешния политически и партиен живот на България. Единствено съ този тя заявява, че не ще позволи на никоя друга политическа група във България или другаде да се мислят във нейните вътрешни работи за да бъде революционната организация използвана за държавни и политически цели.

Вътрешната Македонска Революционна Организация ще продължава и за напред да слъдва своята самостоятелна политика, като застигнато на свояте цели тя разчита на подкрепата на прогресивното обществено мнение във външните съвършения на всички организации и групи, които също съ написали на своята знамена „защита правото на самоопредѣление на нациите“. Осъзнав това революционната организация разчита на моралната и материална подкрепа на македонската емиграция във България, Америка, Турция, Русия, Румъния и други страни, въ дѣйността на които тя не се мѣси, както и на съдѣствието на всички националности живущи въ страните между които е раздѣлена Македония и които се борят за своято национално и политическо освобождение. Обаче, Вътрешната-Македонска-Революционна Организация разчита преди всичко на своята собствени сили. Тя заявява на всеслушание, че не се сложи оръжието, до като не постигне лѣтъта, която прѣследва — пълното освобождение и обединение на борческото македонско население въ едно политическо цѣло: свободна и независима Македония.

От Цен. К-тетъ на В. М. Р. О.

Съюзенъ животъ.

Концерта на Макед. Католическа Лига.

На 22 т. м. вечерята, въ салона на „Славянска Бесѣда“, Мак. Кат. Лига, съ съдѣствието на съмѣсения хоръ и оперетната трупа при Соф. Младежки Мак. Соворъ, даде концерт, масово посѣтът от македонската емиграция, прѣдставители на чуждестранните дипломатически мисии, репарационната комисия и видни кореспонденти на чуждестранни вѣстници. Д-р Стамовъ, прѣдседателя на лигата, реферира върху миналото и днешното положение на Македония. Референтчика говори на чистъ, хубавъ френски езикъ за да биде разбрата от много посетители — чужденци. Съ патоса на силно любящъ своята родина, въ една сбита и изчертаплена форма, подкрепленъ съ цифри данни, г-р Стамовъ успѣа да обрисува епичните борби на македонеца, културните и религиозни прѣдизвиквания подъ турско и днешното черно робство подъ сърби и гръци, които търчат върху най-сватите и неотемлими права, забраняватъ на македонеца да се моли на Бога на своя езикъ и да се учи въ свое училище. Реферата на г-р Стамовъ бѣ изслушанъ съ напрѣгнато внимание отъ всички, а особено отъ чужденците, които силно го аплодираха. Въ другъ бряг на „Устремъ“ ще помѣстимъ резюме отъ този много цѣленъ рефератъ на г-р Стамовъ.

Съмѣсениятъ хоръ на Мак. Мл. Соворъ, подъ ръководството на диригента Йос. Чешмеджиевъ изпѣвъзъ на Македония и книга македонски пѣсни. Силната диригентска ръжа, усръдието на хористите, хоровата техника и дисциплина, проли-

чака още въ първите акорди на македонската книга. Дината македонска пѣсън, майсторски хоромизирана отъ диригента и художествено изпълнение отъ хористите, стоплиха сърдцата на посѣтителите — македонци, които съ бури аплодисменти извикаха хоръта на бисъ. Нека диригента и хористите да работатъ съ същото усърдие и бажът факторъ за популяризиране на чудната македонска пѣсън; нека живата македонска пѣсън заживѣ и стопловиа нашите сърдца и нека по тог начинъ я запазимъ отъ похищението на сърби!

Накрък се изнесе оперетата „Иманари“ отъ П. Д. Шампионъ. Леката музика въ нироден духъ, хубавата и усърдна игра на солисти и хоръ, заедно съ добрата постановка помогнаха за безупрѣчното изнасяне на оперетата, макаръ и въ кратко време да бѣ подгответа. Хр. Хроловъ — Графъ, въ ролата на стария иманър игра като истински актьоръ. Макаръ и нешколуванъ, но занавиши съ сцената и драматичното изкуство, съ прѣгълътото си стара и сериозно отнасянъ къмъ ролята, Хроловъ е състълът на драматичната трупа при Соворъ. П. Савинъвъ, Наковъ, г-чи Теодосиевъ и Алексиевъ, изпълниха ролите си безупрѣчно и съ ловкостта на истински пѣщи. Особено се отличи Г. Цапевъ съ пълнина си лириченъ темпери и умѣлата игра. Гринъ, мизансцѣнъ и режисура — искично бѣ безупрѣчно. Скромниятъ и трудолюбивъ диригентъ г-р Томовъ здраво поддържаше общия ансамбъл между оркестър и хоръ. Публиката бурно аплодира автора и всички изпълнители и съ видимо задоволство се разотиде слѣдъ танцътъ.

Мехомия.

На 9 Декември 1923 година, група въодушевени македонски младежки — жители на гр. Мехомия, проникнати отъ великата цѣль, които прѣслѣдвали своята на Мак. младежки културно-просветни организации въ България и съваждани значението на членъ на Императорския съюз на македонските съдѣствието и дружество „Пиринъ“ въ гр. Македония.

Дружеството избра временно настоятелство, настоятель — дописникъ на „Устремъ“, веднага слѣдъ което започна своята дѣятельност.

На слѣдващото събрание, на 13 XII с. г., се приеха още 12 нови членове.

Аbonира се 25 души абонати на в-къ „Устремъ“. Въ скоро време дружеството разчита на още по голъмъ успѣхъ.

Бургасъ.

На 9 XII. Макед. Млад. Соворъ „Пелистеръ“ устрои общо редовно събрание. Пречетока се реферати: 1) Македония (географически и икономически — очеркъ) отъ другаря Илия Зулумовъ 2) Членъ Младежкиятъ Македонски Организации — за Македония, отъ Методи Ап. Металковъ, които направиха силно впечатление на събранието. Прѣдседателя на Совора, Благой Н. Журковъ, благодарил на референтчите за положения трудъ и пожела същото за въ бѫдеще членовете на Совора да се стараятъ по-часто да четатъ реферати. Прѣдседателя, слѣдъ като мотивира оставката на подсекретаря Е. Стамовъ, по моли събранието да я освободи отъ длѣжността. Събранието уважи причината и прие оставката ѝ — като избра за замѣстникъ — Елена Църкова. За запасни членове на настоятелството се избраха Илия Зулумовъ, Слави Масловъ и Григори Задиръ.

Прѣдседателя благодари отъ името на настоятелството — на другаря Андро п. Черневъ за произведената му дѣйност при разпространението на в-къ „Устремъ“, факела за просвѣтата на Макед. Емиграционна Младежка. Уважи му се молбата да биде освободенъ отъ тази длѣжност и се избра за постоянно настоятель на вѣстникъ „Устремъ“ — касиера на Совора М. Ап. Металковъ на когото се пожела — успѣшна дѣйностъ.

Книжнина.

Получени въ редакцията книги:

1. Край огъни, разкази отъ Дим. Спространовъ. Цѣна 15 лв.
2. Илинденъ, драма въ петъ дѣйствия. Картини изъ великото македонско възстаніе, отъ Н. К. Майски. Цѣна 10 лв. Доставя автора, ул. Шаръ-Планина, 59, София.

ИЗЛЪВЕ ОТЪ ПЕЧАТЬ КНИГАТА

Охридска пролѣтъ

отъ НИКОЛА ДЖЕРОВЪ

членъ на Соф. Македонски Младежки Соворъ

Книгата е посветена на Охридъ и неговото чаровно езеро.

ОХРИДСКА ПРОЛѢТЪ е издание на Съюза и се доставя отъ него — ул. Ломска, 2 — София. Цѣна 20 леви

Съобщения.

Македонскиятъ Младежки Соворъ „Пелистеръ“ въ гр. Бургасъ, благодарил на всички бургаски граждани, които съ благоволили да прими поканите, връчени имъ отъ дружествената комисия, за вечеринката дадена на 10 миниалии македонци, които бѣха по-щедри при касата на салона Канализъ 300 лв., Кюломъ 200, Георги Канулъ 150, Костадинъ, Милевъ 150, Янко Анастасовъ 150, Шернолъ Георгиевъ 140, Съмбистъ Стоилъ 140, Димитъръ Иовковъ 100, Георги Драганчевъ 100, Георги Попевъ 100, Лазаръ Блажевъ 100, Георги Минковъ 100, Михаилъ Яневъ 80, Димитъ 70, Любомиръ Чагайски 70, Минушевъ 60, Ташковъ 60, Димитъ Георгиевъ 60, Василъ Благоевъ 50, Василъ Иосифовъ 50, Костадинъ Караевъ 50, Георги Ив. Долевъ 50, Григоръ Задиръ 50, Митко Гърбуковъ 50, Иванъ Яневъ 50, Илия Зулумовъ 50, Илия Лимоновъ 50, Бл. Н. Журковъ 50, Михаилъ Дервентски 50, В. Аврамовъ 50, А. Велевъ 50, Димитъ Зулумовъ 50, Георги Д. Мутафчиевъ 50, Чолаковъ 50, Хаджи Диневъ 50, Георги Хаджи Диневъ 50, Пр. Кръстьевъ 50, М. А. Металковъ 50, Д. Яневъ 50, Л. Серифовъ 50, А. Барбаковъ 50, Поповски 50, Илия Кароловъ 50, Хар. Бичевъ 50, Поповски 50, Трифоновъ 30, Панайотъ Хиксовъ 20, Борисъ Тръпчетъ 25, Георги найтой Хиксовъ 20, Ангеловъ 20, Филипъ Анастасовъ 20, Янаки Хр. Ангеловъ 20, Д. Родевъ 20, Ст. Родевъ 20, Атанасъ Герасъ 20, Диковъ 20, Ст. Родевъ 20, Атанасъ Герасъ 20, А. Шукаревъ 20, Кафене „Бело-море“ 20, Севриевъ 20, Ивановъ 20, Капитанъ Д. Диневъ 20, Владимиръ Лазаровъ 20, Поручикъ Кишелевъ 20, Писковъ 20, Коста Атанасовъ 20, Подпор. Младеновъ 20, Вл. Петровъ 20, Кузо Паскалевъ 20, Магдаджиевъ 20.

Соворъ тъй също благодари и на всички други лица, които посѣтиха вечеринката.

На вниманието на Пощенската Дирекция. Абонати на вѣстника ни, прѣдимно отъ София и Дупница, се оплакватъ, че не получаватъ „Устремъ“, или че го получаватъ много нередовно.

Молимъ Дирекцията да направи нужното.

Годежъ. Нашиятъ съотечественикъ Мих. Лазаровъ, отъ Крушово, членъ на Пловдивския Соворъ, се оплаква, че не получава „Устремъ“, или че го получава много нередовно.

Молимъ Дирекцията да направи нужното.

Рефератъ. На 23 т. м. въ салона на Софийски Соворъ, членъ на същия — Ст. Сребреновъ, чете рефератъ на тема: „Развой на мак. млад. движението, цели и насоки“. Съвоята наврѣмѣнностъ, реферата направи отлично впечатление.

На друго място даваме извадки отъ реферата.

Прѣдизвѣстие. На екрана на Модерния Театъ ще се изнесе въ скоро време „Македония на филмъ“. На филма ще се бѫдатъ застѣжни вълшебствата на македонската природа, сцени отъ македонски битъ и сцени отъ епичните македонски революционни борби срѣтъ владѣществото на турския Султанъ.

Прѣдъ погледа на публиката ще се никнатъ изгледи на македонски градове, селища и мѣстности; македонски народни носии и ликове на бѫдѣжити македонци — покойници: общественици, революционни водачи, войводи на чети и чети.

Дѣвъ величествени шествия съставляватъ за вършъка на филма: едното по чествуването въ София тѣлѣнитъ останки на безмъртвия македонски революционеръ, Гоце Дълчевъ, и другото по чествуването, тоже въ София, двадесетъ години на Илинденското възстаніе, прогласено на 2 август 1903 година.

Приходитъ отъ театралните прѣдстави на филма ще бѫдатъ използвани за културно-просветни цѣли на Илинденската организация.

Г-ца Люба Т. Бързева

Михаилъ Лазаровъ

Сгодни, 15. XII. 1923 г. Пловдивъ

Крушово (Македония)

Печатница П. Глушковъ — София